

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

ગુજરાત હાઈકોર્ટ, અમદાવાદ ખાતે

સ્પેશિયલ સિવિલ અપ્લિકેશન નં. ૯૫૯૩/૨૦૧૦

મંજૂરી અને સહી માટે:

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી એ.એસ. સુપેહિયા

=====

૧	શું સ્થાનિક અખબારોના રીપોર્ટર્સને ચુકાદો જોવાની મંજૂરી છે?	ના
૨	રીપોર્ટરને મોકલવામાં આવે કે નહીં?	હા
૩	શું ન્યાયમૂર્તિઓ ચુકાદાની આખરી નકલ જોવા માંગે છે?	ના
૪	શું આ કેસમાં ભારતીય બંધારણ અથવા તે હેઠળ કરવામાં આવેલ કોઈ હુકમના અર્થઘટન અંગે કાયદાનો કોઈ નોંધપાત્ર પ્રશ્ન સમાયેલ છે?	ના

=====

પી. એસ. રાણભાણ....અરજદાર(ઓ)

વિરુદ્ધ

ગુજરાત રાજ્ય, અગ્ર સચિવ મારફત અને ૧....સામાવાળા(ઓ)

=====

ઉપસ્થિતિ:

અરજદાર(ઓ) નં. ૧ વતી વિદ્વાન વકીલ શ્રી વૈભવ એ. વ્યાસ

સામાવાળા(ઓ) નં. ૧ વતી વિદ્વાન એ.જી.પી. શ્રી હાર્દિક વોરા

સામાવાળા(ઓ) નં. ૨ માટે રુલ બજાવાયેલ છે

=====

કોરમ: માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી એ.એસ. સુપેહિયા

તારીખ: ૧૬/૧૧/૨૦૧૭

મૌખિક ચુકાદો

૧. હાલની રિટ પિટિશન મારફતે, અરજદારે તારીખ ૦૩.૦૩.૨૦૧૦ ના શિક્ષાના હુકમને પડકાર્યો છે, જેના દ્વારા તેમને નોકરીમાંથી દૂર કરવામાં આવ્યા છે.

૨. એ નોંધવું ઉચિત રહેશે કે અરજદારની જન્મતારીખ ૦૭.૦૮.૧૯૫૨ છે, અને તેઓ ૩૭ વર્ષની કલંકરહિત સેવા બજાવ્યા બાદ વયનિવૃત્તિની વય પ્રાપ્ત થતાં

તારીખ ૩૧.૦૮.૨૦૧૦ ના રોજ નિવૃત્ત થવાના હતા. આમ, તેમને વયનિવૃત્તિની વય પ્રાપ્ત કરવાના પાંચ મહિના પહેલાં નોકરીમાંથી દૂર કરવામાં આવ્યા છે.

૩. હાલની પિટિશન ઉદ્ભવવા પાછળની ટૂંકી હકીકતો એવી છે કે:

જ. અરજદાર વર્ષ ૧૯૭૨ માં સામાવાળા પાસે જુનિયર ક્લાર્ક તરીકે સેવામાં જોડાયા હતા અને ત્યારપછી, નિયત ક્રમમાં, વર્ષ ૨૦૦૭ માં તેમને વાણિજ્યિક કર અધિકારીના પદ પર બઢતી આપવામાં આવી હતી. અરજદાર જ્યારે વેચાણ વેરા નિરીક્ષકના પદ પર ફરજ બજાવતા હતા તે દરમિયાન, સરકારી કામ માટે રાજકોટથી ભચાઉની મુસાફરી માટેના ટેક્સી ભાડા પેટે રૂ. ૧૨૦૦/- ની રકમના દાવાના સમર્થનમાં પુરાવા રજૂ કરવા અરજદારને જણાવતી એક કારણદર્શક નોટિસ તારીખ ૧૫.૧૧.૨૦૦૩ ના રોજ પાઠવવામાં આવી હતી.

પ. અરજદારે તારીખ ૧૮.૧૧.૨૦૦૩ ના રોજ કારણદર્શક નોટિસનો તાત્કાલિક જવાબ આપ્યો હતો, જેમાં તેમણે સ્પષ્ટતા કરી હતી કે તેઓ તેમના વરિષ્ઠ અધિકારી એટલે કે તત્કાલીન વેચાણ વેરા અધિકારી શ્રી કે.એચ. ટાન્ના સાથે ટેક્સીમાં પ્રવાસ કર્યો હતો અને તેમના જવાબ સાથે ટેક્સી ભાડાના વાઉચરની નકલ બિડેલ હતી. ત્યારબાદ, આશરે ૫½ વર્ષના સમયગાળા સુધી સામાવાળા સત્તાધિકારી તરફથી કશું સાંભળવા મળ્યું ન હતું અને એકાએક, વયનિવૃત્તિની તારીખ પહેલાં, સામાવાળાએ વર્ષ ૨૦૦૦ માં અરજદાર દ્વારા કરવામાં આવેલ કથિત ગેરવર્તણૂક માટે તારીખ ૦૪.૦૪.૨૦૦૯ ના રોજનો આરોપનામું (ચાર્જશીટ) જારી કર્યો હતો.

૬. અરજદારે તેમની સામે મૂકવામાં આવેલા આરોપોનો ઇનકાર કરતું તેમનું વિગતવાર બચાવ નિવેદન તારીખ ૧૧.૦૫.૨૦૦૯ ના રોજ રજૂ કર્યું હતું. શિસ્ત સત્તાધિકારી દ્વારા બચાવ નિવેદન સ્વીકારવામાં આવ્યું ન હતું અને અરજદાર સામે ખાતાકીય તપાસ યોજવાનું નક્કી કરવામાં આવ્યું હતું. તારીખ ૦૨.૦૭.૨૦૦૯ ના હુકમ દ્વારા, અરજદારને તારીખ ૧૬.૦૭.૨૦૦૯ ના રોજ તપાસ અધિકારી સમક્ષ હાજર રહેવા જણાવાયું હતું અને તે મુજબ અરજદાર હાજર રહ્યા હતા.

૭. પ્રથમ દિવસે એટલે કે તારીખ ૧૬.૦૭.૨૦૦૯ ના રોજ, તપાસ અધિકારીએ રજૂઆત કરનાર અધિકારીને તારીખ ૩૧.૦૭.૨૦૦૯ ના રોજ અથવા તે પહેલાં તેમનો સંક્ષિપ્ત વૃત્તાંત (બ્રીફ) રજૂ કરવાનો નિર્દેશ આપ્યો હતો અને વધુમાં અરજદારને રજૂઆત કરનાર અધિકારીના સદર બ્રીફનો જવાબ તારીખ ૧૦.૦૮.૨૦૦૯ ના રોજ અથવા તે પહેલાં રજૂ કરવાનો નિર્દેશ આપ્યો હતો અને તે જ દિવસે કેસ પૂર્ણ કરવાનો હુકમ કરવામાં આવ્યો હતો. તદનુસાર, અરજદારે તારીખ ૧૭.૦૮.૨૦૦૯ ના રોજ રજૂઆત કરનાર અધિકારી દ્વારા રજૂ કરાયેલા બ્રીફ સામે તેમની રજૂઆત સુપરત કરી હતી. તેમણે તારીખ ૧૮.૦૮.૨૦૦૯ ના રોજ તેમની રજૂઆત સુપરત કરી હતી અને તેમની રજૂઆત સાથે, તેમણે તારીખ ૦૧.૦૮.૨૦૦૯ ના સોગંદનામાની નકલ બિડેલ હતી, જે શ્રી કે.એચ. ટાન્ના દ્વારા કરવામાં આવ્યું હતું, જેઓ સંબંધિત સમયે અરજદારના પરિષ્ઠ અધિકારી હતા અને જેઓ તે જ ટેક્સીમાં ભચાઉ ચેક પોસ્ટ સુધી અરજદાર સાથે ગયા હતા.

૮. અરજદારે તે ટેક્સીના માલિક દ્વારા કરવામાં આવેલા સોગંદનામાની નકલ પણ બિડેલ હતી, જે ટેક્સી અરજદાર અને તેમના વરિષ્ઠ અધિકારી દ્વારા ભાડે લેવામાં આવી હતી. તપાસ અધિકારીએ અરજદાર સામે મૂકવામાં આવેલા આરોપો સાબિત થયેલા ગણાવીને તારીખ ૨૫.૦૮.૨૦૦૯ ના રોજ પોતાનો અહેવાલ રજૂ કર્યો હતો. તપાસ અહેવાલની નકલ સાથે તારીખ ૧૪.૦૯.૨૦૦૯ ની કારણદર્શક નોટિસ પણ અરજદારને પાઠવવામાં આવી હતી. તદનુસાર, અરજદારે તારીખ ૨૩.૦૯.૨૦૦૯ ના રોજ શિસ્ત સત્તાધિકારી સમક્ષ વિગતવાર રજૂઆત સબમિટ કરી હતી. તપાસ અધિકારીના અહેવાલ અને અરજદારના બચાવને ધ્યાને લીધા પછી, શિસ્ત સત્તાધિકારીએ તારીખ ૦૩.૦૩.૨૦૧૦ ના વાદગ્રસ્ત હુકમ મારફતે, અરજદારને સેવામાંથી દૂર કર્યા હતા.

૯. અરજદાર વતી ઉપસ્થિત રહેલા વિદ્વાન વકીલ શ્રી વૈભવ વ્યાસે ભારપૂર્વક રજૂઆત કરી છે કે સમગ્ર શિસ્ત વિષયક કાર્યવાહી ગુજરાત સિવિલ સર્વિસીસ (શિસ્ત અને અપીલ) નિયમો, ૧૯૭૧ (જી.સી.એસ.આર., ૧૯૭૧) ના નિયમ-૯ ના ઘોર ઉલ્લંઘનમાં છે. તેમણે જણાવ્યું છે કે સમગ્ર કેસ કોઈ પુરાવા વિનાનો (નો એવિડન્સ) છે કારણ કે તપાસ અધિકારી દ્વારા કોઈ સ્વતંત્ર સાક્ષીની તપાસ કરવામાં આવી નથી. તેમણે વધુમાં જણાવ્યું છે કે શિસ્ત વિષયક કાર્યવાહી હાથ ધરવામાં જી.સી.એસ. નિયમોના નિયમ – ૯(૩)(જ)(૧૩)(૧૪)(૧૬) તેમજ (૧૭) માં પરિકલ્પિત પ્રક્રિયાનું ઉલ્લંઘન કરવામાં આવ્યું છે. તેમણે જણાવ્યું છે કે આરોપનામામાં વરિષ્ઠ અધિકારી શ્રી ટાન્નાના નિવેદનનો સંદર્ભ આપવામાં

આવ્યો છે, જે હાલની પિટિશનના સમર્થનમાં હતું તેમ છતાં શિસ્ત વિષયક કાર્યવાહીમાં તેમની તપાસ કરવામાં આવી ન હતી.

૧૦. વિદ્વાન વકીલ શ્રી વ્યાસે રજૂઆત કરી છે કે તપાસ અધિકારીએ જી.સી.એસ. નિયમો, ૧૯૭૧ હેઠળ નિર્ધારિત પ્રક્રિયાનું પાલન કરવું જરૂરી હતું અને તેમણે ખાતાકીય કાર્યવાહી હાથ ધરવામાં નિષ્પક્ષપણે વર્તવું પડતું હતું. તેમણે એવી પણ રજૂઆત કરી છે કે તપાસ અધિકારીએ અરજદાર સામેના આરોપો સાબિત થયાનું ઠરાવતી વખતે માત્ર હકીકતો નોંધી છે અને માત્ર દસ્તાવેજોનો સંદર્ભ લીધો છે. તપાસ અધિકારીએ તે દિવસે અરજદાર સાથે ઉપસ્થિત રહેલા ટેક્સી ડ્રાઈવર અને અરજદારના પરિષ્ઠ અધિકારીની પણ તપાસ કરવી જરૂરી હતી અને તેના અભાવે, સમગ્ર શિસ્ત વિષયક કાર્યવાહી કોઈ પુરાવા પર આધારિત નથી.

૧૧. અરજદારના વિદ્વાન વકીલે એવી પણ રજૂઆત કરી છે કે વાસ્તવમાં શિસ્ત વિષયક કાર્યવાહી તારીખ ૧૬.૦૭.૨૦૦૯ ના રોજ પૂર્ણ થઈ ગઈ હતી, જે દિવસે તપાસ અધિકારીએ રજૂઆત કરનાર અધિકારીને તારીખ ૩૧.૦૭.૨૦૦૯ ના રોજ અથવા તે પહેલાં તેમનો બ્રીફ રજૂ કરવા અને અરજદારને પણ તારીખ ૧૦.૦૮.૨૦૦૯ ના રોજ અથવા તે પહેલાં પોતાની રજૂઆત સુપરત કરવાનો નિર્દેશ આપ્યો હતો. આમ, રજૂઆત કરનાર અધિકારી તેમજ અરજદારને આવો નિર્દેશ આપીને, તપાસ અધિકારીએ ત્યારબાદ તે સંબંધમાં ન તો કોઈ સાક્ષીઓની તપાસ કરી કે ન તો તેવા દસ્તાવેજોના રચયિતા (લેખક) ની તપાસ કરીને દસ્તાવેજો સાબિત કરવામાં આવ્યા. તેથી, અરજદારના વિદ્વાન વકીલે

રજૂઆત કરી છે કે શિસ્ત સત્તાધિકારીનો હુકમ રદબાતલ અને બાતલ ઠરાવવો જરૂરી છે.

૧૨. વિદ્વાન વકીલ શ્રી વૈભવ વ્યાસ દ્વારા ભારપૂર્વક રજૂ કરવામાં આવેલ અન્ય પાસું એ છે કે અરજદારને સેવામાંથી દૂર કરવાનો વાદગ્રસ્ત હુકમ પસાર કરતાં પહેલાં, સરકારના સત્તાવાળાઓએ નિયમો મુજબ ગુજરાત જાહેર સેવા આયોગ (જીપીએસસી) ની સલાહ લીધી હતી. તેમણે જણાવ્યું છે કે અરજદારને જીપીએસસીની તારીખ ૨૫.૦૧.૨૦૧૦ ની સલાહ અગાઉથી પૂરી પાડવાને બદલે શિક્ષાના હુકમ સાથે પૂરી પાડવામાં આવી હતી. તેમની દલીલોના સમર્થનમાં, તેમણે યુનિયન ઓફ ઇન્ડિયા અને અન્ય વિરુદ્ધ એસ.કે. કપૂર, (૨૦૧૧) ૪ એસ.સી.સી. ૫૮૯ માં આપેલ અને યુનિયન ઓફ ઇન્ડિયા વિરુદ્ધ આર.પી. સિંહ, એ.આઈ.આર. ૨૦૧૪ એસસી ૨૫૪૧ ના કેસમાં સુપ્રીમ કોર્ટ દ્વારા આપવામાં આવેલા ચુકાદાઓ પર આધાર રાખ્યો છે.

૧૩. તેનાથી વિપરીત, વિદ્વાન એ.જી.પી. શ્રી હાર્દિક વોરાએ સામાવાળા સત્તાધિકારી દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલા સોગંદનામા પર આધાર રાખ્યો છે. તેમણે જણાવ્યું છે કે તપાસ અધિકારી દ્વારા અપનાવવામાં આવેલી પ્રક્રિયા વાજબી અને યોગ્ય હતી. તેમણે રજૂઆત કરી છે કે તપાસ દરમિયાન, અરજદારને સુનાવણીની અથવા તેમની તરફથી વધુ દસ્તાવેજ પુરાવા રજૂ કરવાની પૂરતી તક આપવામાં આવી હતી અને તમામ દસ્તાવેજ પુરાવાઓને ધ્યાને લીધા પછી, તપાસ અધિકારીએ અરજદાર સામેના આરોપો સાબિત થયાનું ઠરાવીને અહેવાલ

આપ્યો છે. આ બાબતને ધ્યાનમાં રાખીને, તેમણે જણાવ્યું છે કે અરજદાર સામે ખાતાકીય કાર્યવાહી યોજવામાં કોઈ અનિયમિતતા, ગેરકાયદેસરતા કે કુદરતી ન્યાયના સિદ્ધાંતનો કોઈ ભંગ થયો નથી.

૧૪. વિદ્વાન એ.જી.પી. એ એવી પણ રજૂઆત કરી છે કે અરજદારે તારીખ ૦૩.૦૪.૨૦૦૦ ના રોજ મસ્ટર રોલ (હાજરી પત્રક) પર સહી કરી હતી અને સદર સહી રદ કરીને સદર ખાનામાં ઓ.ડી. (ઓન ડ્યુટી) લખ્યું હતું, જે દર્શાવે છે કે અરજદાર સામેનો આરોપ દસ્તાવેજી પુરાવા દ્વારા સાબિત થાય છે. તેમણે એવી પણ રજૂઆત કરી છે કે જીપીએસસીની સલાહ શિક્ષાના હુકમ સાથે આપવામાં આવી હતી, તેથી કુદરતી ન્યાયના સિદ્ધાંતનો કોઈ ભંગ થતો નથી અને વાદગ્રસ્ત હુકમ આ અદાલતના કોઈ હસ્તક્ષેપને પાત્ર નથી.

૧૫. સંબંધિત પક્ષકારોના વિદ્વાન વકીલોને લંબાણપૂર્વક સાંભળવામાં આવ્યા અને મેં હાલની પિટિશનના સમગ્ર રેકૉર્ડનું ધ્યાનપૂર્વક અવલોકન કર્યું છે.

૧૬. હાલનો કેસ ગુજરાત સિવિલ સર્વિસીસ (શિસ્ત અને અપીલ) નિયમો, ૧૯૭૧ દ્વારા શાસિત છે.

૧૭. દંડ/શિક્ષા લાદવાની પ્રક્રિયા અંગેના નિયમ-૯ ની સંબંધિત જોગવાઈઓ નીચે મુજબ વંચાય છે:-

૯(૩) જ્યારે આ નિયમ અથવા નિયમ ૧૦ હેઠળ સરકારી કર્મચારી સામે તપાસ ચોજવાનો પ્રસ્તાવ હોય, ત્યારે શિસ્ત સત્તાધિકારી નીચેની બાબતો તૈયાર કરશે અથવા તૈયાર કરાવશે:

(૧) ગેરવર્તણૂક અથવા દુર્વ્યવહાર અથવા કોઈપણ ગુનાહિત કૃત્ય કે ચૂક અંગેના આરોપોનો સાર સ્પષ્ટ અને અલગ આરોપના સ્વરૂપમાં.

(૨) દરેક આરોપના સમર્થનમાં ગેરવર્તણૂક અથવા દુર્વ્યવહાર અથવા કોઈપણ ગુનાહિત કૃત્ય કે ચૂક અંગેના આરોપોનું એક નિવેદન, જેમાં નીચેની બાબતો સમાવિષ્ટ રહેશે:

(એ) સરકારી કર્મચારી દ્વારા કરવામાં આવેલ કોઈપણ કબૂલાત કે સ્વીકાર સહિતની તમામ સુસંગત હકીકતોનું એક નિવેદન, અને

(બી) જે દસ્તાવેજો દ્વારા અને જે સાક્ષીઓ દ્વારા આરોપો સાબિત કરવાનો પ્રસ્તાવ હોય તેવા દસ્તાવેજોની એક યાદી અને સાક્ષીઓની એક યાદી.

(૧૦) જો સરકારી કર્મચારી નિયત સમયમાં હાજર થવામાં નિષ્ફળ જાય અથવા પોતાનો બચાવ રજૂ કરવાનો ઇનકાર કરે કે ચૂક કરે, તો તપાસ સત્તાધિકારી રજૂઆત કરનાર અધિકારી પાસે એવા પુરાવા રજૂ કરાવશે જેના દ્વારા તેઓ આરોપો સાબિત કરવાનો પ્રસ્તાવ રાખતા હોય, અને સરકારી કર્મચારી પોતાના બચાવની તૈયારી કરવાના હેતુસર નીચેની

બાબતો કરી શકે તેવો હુકમ નોંધ્યા પછી, વધુમાં વધુ ત્રીસ દિવસથી વધુ ન હોય તેવી પછીની તારીખ સુધી કેસ મુલતવી રાખશે-

(૧) હુકમના પાંચ દિવસની અંદર અથવા તપાસ સત્તાધિકારી મંજૂર કરે તેવા પાંચ દિવસથી વધુ ન હોય તેવા વધુ સમયની અંદર, પેટા-નિયમ (૩) માં ઉલ્લેખિત યાદીમાં દર્શાવેલ દસ્તાવેજોનું નિરીક્ષણ કરી શકે.

(૨) પોતાના વતી તપાસવાના સાક્ષીઓની યાદી રજૂ કરી શકે.

નોંધ: જો સરકારી કર્મચારી પેટા-નિયમ (૩) માં નિર્દેશિત યાદીમાં ઉલ્લેખિત સાક્ષીઓના નિવેદનોની નકલો પૂરી પાડવા માટે મૌખિક કે લેખિતમાં અરજી કરે, તો તપાસ સત્તાધિકારી તેમને શક્ય તેટલી વહેલી તકે અને કોઈપણ સંજોગોમાં શિસ્ત સત્તાધિકારી વતી સાક્ષીઓની તપાસ શરૂ થવાના ત્રણ દિવસ પહેલાં આવી નકલો પૂરી પાડશે.

(૨) પેટા-નિયમ (૩) માં ઉલ્લેખિત યાદીમાં જેનો ઉલ્લેખ ન હોય તેવા સરકારના કબજામાં રહેલા કોઈપણ દસ્તાવેજોની શોધ અથવા રજૂઆત માટે હુકમના દસ દિવસની અંદર અથવા તપાસ સત્તાધિકારી મંજૂર કરે તેવા દસ દિવસથી વધુ ન હોય તેવા વધુ સમયની અંદર નોટિસ આપી શકે.

નોંધ: સરકારી કર્મચારીએ સરકાર દ્વારા શોધવા અથવા રજૂ કરવા માટે જરૂરી એવા દસ્તાવેજોની સુસંગતતા દર્શાવવાની રહેશે.

(૧૩) તપાસ માટે નિયત કરેલી તારીખે, જે મૌખિક અને દસ્તાવેજી પુરાવા દ્વારા આરોપો સાબિત કરવાનો પ્રસ્તાવ હોય તે પુરાવા શિસ્ત સત્તાધિકારી દ્વારા અથવા તેમના વતી રજૂ કરવામાં આવશે. સાક્ષીઓની તપાસ રજૂઆત કરનાર અધિકારી દ્વારા અથવા તેમના વતી કરવામાં આવશે અને સરકારી કર્મચારી દ્વારા અથવા તેમના વતી તેમની ઉલટતપાસ કરી શકાશે. રજૂઆત કરનાર અધિકારી જે મુદ્દાઓ પર તેમની ઉલટતપાસ કરવામાં આવી હોય તેવા કોઈપણ મુદ્દાઓ પર સાક્ષીઓની ફેરતપાસ કરવા માટે હકદાર રહેશે, પરંતુ તપાસ સત્તાધિકારીની પરવાનગી વિના કોઈપણ નવી બાબત પર નહીં. તપાસ સત્તાધિકારી પણ સાક્ષીઓને યોગ્ય લાગે તેવા પ્રશ્નો પૂછી શકે છે.

(૧૫) જ્યારે શિસ્ત સત્તાધિકારી તરફનો કેસ બંધ થાય, ત્યારે સરકારી કર્મચારી પોતાની પસંદગી મુજબ મૌખિક અથવા લેખિતમાં પોતાનો બચાવ રજૂ કરશે. જો બચાવ મૌખિક રીતે રજૂ કરવામાં આવે, તો તે રેકૉર્ડ પર લેવામાં આવશે અને સરકારી કર્મચારીએ તે રેકૉર્ડ પર સહી કરવી પડશે. બંને કિસ્સાઓમાં, જો કોઈ રજૂઆત કરનાર અધિકારી નિમાયેલ હોય, તો તેમને બચાવ નિવેદનની એક નકલ આપવામાં આવશે.

(૧૬) ત્યારપછી સરકારી કર્મચારી વતી પુરાવા રજૂ કરવામાં આવશે. સરકારી કર્મચારી પોતાની પસંદગી મુજબ પોતાના વતી પોતાની જાતની તપાસ કરી શકે છે. સરકારી કર્મચારી દ્વારા રજૂ કરાયેલા સાક્ષીઓની

ત્યારપછી તપાસ કરવામાં આવશે અને તેઓ શિસ્ત સત્તાધિકારીના સાક્ષીઓને લાગુ પડતી જોગવાઈઓ અનુસાર ઉલટતપાસ, ફેરતપાસ અને તપાસ સત્તાધિકારી દ્વારા તપાસને પાત્ર રહેશે.

(૧૭) સરકારી કર્મચારી પોતાનો કેસ બંધ કરે તે પછી તપાસ સત્તાધિકારી, અને જો સરકારી કર્મચારીએ પોતાની તપાસ ન કરાવી હોય તો, સામાન્ય રીતે, સરકારી કર્મચારી પોતાની સામેના પુરાવામાં જણાતા કોઈપણ સંજોગોની સ્પષ્ટતા કરી શકે તે હેતુથી પુરાવામાં પોતાની સામે જણાતા સંજોગો અંગે તેમની પૂછપરછ કરી શકે છે અને તેવી પૂછપરછ કરશે.”

૧૮. ઉપરોક્ત નિયમોનું સમગ્ર અવલોકન સૂચવે છે કે તપાસ અધિકારીએ કસૂરવાર સામે ખાતાકીય કાર્યવાહી હાથ ધરતી વખતે નિષ્પક્ષપણે વર્તવું પડશે અને તેમણે સ્વતંત્ર સાક્ષીઓની તપાસ કરવી જરૂરી છે. નિયમ-૯(૧૩) સ્પષ્ટપણે જોગવાઈ કરે છે કે તપાસ માટે નિયત કરેલી તારીખે, જે મૌખિક અને દસ્તાવેજી પુરાવા દ્વારા આરોપો સાબિત કરવાનો પ્રસ્તાવ હોય તે શિસ્ત સત્તાધિકારી દ્વારા અથવા તેમના વતી રજૂ કરવામાં આવશે. સાક્ષીઓની તપાસ રજૂઆત કરનાર અધિકારી દ્વારા અથવા તેમના વતી કરવામાં આવશે અને સરકારી કર્મચારી દ્વારા અથવા તેમના વતી તેમની ઉલટતપાસ કરી શકાશે.

૧૯. હાલના કેસમાં, એ નોંધવું પ્રસ્તુત છે કે પ્રથમ દિવસે જ, તપાસ અધિકારીએ ખૂબ જ અનોખી પદ્ધતિ અપનાવી હતી અને રજૂઆત કરનાર અધિકારીને તારીખ ૩૧.૦૭.૨૦૦૯ ના રોજ અથવા તે પહેલાં તેમનો બ્રીફ રજૂ કરવા જણાવ્યું હતું

અને અરજદારને રજૂઆત કરનાર અધિકારીના બ્રીફિંગ જવાબ તારીખ ૧૦.૦૮.૨૦૦૯ ના રોજ અથવા તે પહેલાં સુપરત કરવાનો નિર્દેશ આપવામાં આવ્યો હતો. તપાસ અધિકારીએ, ત્યારપછી, કોઈપણ સાક્ષીઓની તપાસ કર્યા વિના તપાસ આગળ ધપાવી હતી. અરજદારના વરિષ્ઠ અધિકારી શ્રી ટાન્ના, જેઓ અરજદાર સાથે હતા, તેમણે તેમના સોગંદનામામાં સ્પષ્ટપણે જણાવ્યું છે કે તેમણે ટેક્સી ભાડા અંગે પ્રમાણસર રકમનો દાવો કર્યો હતો, જોકે કેટલીક પ્રક્રિયાગત વિલંબના કારણે સદર રકમ તેમને ચૂકવવામાં આવી ન હતી. ટેક્સી માલિકે એવું જણાવતું સોગંદનામું દાખલ કર્યું છે કે તારીખ ૦૧.૦૪.૨૦૦૦ થી ૦૫.૦૪.૨૦૦૦ સુધી વેચાણ વેરા વિભાગ દ્વારા ટેક્સી ભાડે રાખવામાં આવી હતી અને ટેક્સી ભાડા તરીકે રૂ. ૩,૬૦૦/- ની રકમ વસૂલવામાં આવી હતી. ઉપરોક્ત સોગંદનામાઓને તપાસ અધિકારી દ્વારા માત્ર એવા આધારે અવગણવામાં આવ્યા હતા કે અરજદારે સદર સોગંદનામાના રચયિતાઓની પોતાના બચાવ પક્ષના સાક્ષીઓ તરીકે તપાસ કરી ન હતી. મારો સ્પષ્ટ અભિપ્રાય છે કે તપાસ અધિકારીએ સોગંદનામાના રચયિતાઓની સાક્ષી તરીકે તપાસ કરીને ગુજરાત સિવિલ સર્વિસીસ (શિસ્ત અને અપીલ) નિયમો, ૧૯૭૧ ના નિયમ-૯ હેઠળ નિર્ધારિત પ્રક્રિયા અનુસાર નિષ્પક્ષપણે કાર્ય કરવું જરૂરી હતું. આમ, તપાસ અધિકારી ભૂલભરેલી રીતે તપાસ કાર્યવાહી સાથે આગળ વધ્યા હતા.

૨૦. નિયમ-૯(૧૫) જોગવાઈ કરે છે કે જ્યારે શિસ્ત સત્તાધિકારી તરફનો કેસ બંધ થાય, ત્યારે સરકારી કર્મચારી પોતાની પસંદગી મુજબ મૌખિક અથવા લેખિતમાં પોતાનો બચાવ રજૂ કરશે. અરજદાર સામે તપાસ ચલાવતી વખતે શિસ્ત સત્તાધિકારી દ્વારા આ નિયમનું પાલન કરવામાં આવ્યું નથી. હાલના કેસમાં, નિયમ-૯(૧૭) નું ઉલ્લંઘન થયું છે, જે જોગવાઈ કરે છે કે જ્યારે સરકારી કર્મચારી પોતાનો કેસ બંધ કરે, અને જો સરકારી કર્મચારીએ પોતાની તપાસ ન કરાવી હોય, તો તપાસ અધિકારી, સામાન્ય રીતે, કસૂરવાર પુરાવામાં પોતાની સામે જણાતા કોઈપણ સંજોગોની સ્પષ્ટતા કરી શકે તે હેતુથી પુરાવામાં પોતાની સામે જણાતા સંજોગો અંગે તેમની પૂછપરછ કરશે.

૨૧. હાલના કેસમાં, અરજદારે શિસ્ત વિષયક કાર્યવાહીમાં પોતાની જાતની તપાસ કરાવી ન હતી અને તેથી, સરકારી કર્મચારી પોતાની સામેના પુરાવામાં જણાતા કોઈપણ સંજોગોની સ્પષ્ટતા કરી શકે તે હેતુથી પુરાવામાં પોતાની સામે જણાતા સંજોગો અંગે તપાસ અધિકારી માટે અરજદારની સામાન્ય પૂછપરછ કરવી ફરજિયાત હતી. અરજદારને સુનાવણીની આવી કોઈ તક પૂરી પાડવામાં આવી ન હતી જે નિયમ-૯(૧૭) ના ઘોર ઉલ્લંઘનમાં પરિણમી છે.

૨૨. આ તબક્કે, હું નર્મદા પ્રસાદ ચાદવ વિરુદ્ધ મધ્ય પ્રદેશ રાજ્ય અને અન્ય, (૨૦૦૭) ૧ એસ.સી.સી. ૬૮૧ ના કેસમાં સુપ્રીમ કોર્ટ દ્વારા ફકરા-૫, ૬ અને ૭ માં કરવામાં આવેલા તારણો નીચે મુજબ લાભદાયક રીતે ટાંકી શકું છું:

“૫. તપાસ અધિકારીના અહેવાલનું અવલોકન સ્પષ્ટપણે દર્શાવે છે કે અપીલકર્તા દ્વારા પૈસાની માંગણી અને પોતાના હાથમાં પૈસા લેવાનું સાબિત કરવા માટે કોઈ સ્વતંત્ર સાક્ષીની તપાસ કરવામાં આવી ન હતી કે અરજદારને અડધા બનેલા મકાનમાં ગોંધી રાખવાનો પણ કોઈ પુરાવો નથી. જ્યારે આ મામલો પોલીસ મહાનિદેશક સમક્ષ અપીલમાં લઈ જવામાં આવ્યો, ત્યારે તેમણે પોલીસ અધિક્ષક દ્વારા આપવામાં આવેલી બરતરફીની શિક્ષામાં ઘટાડો કર્યો અને આરોપીને પુનઃસ્થાપિત કર્યા તથા તારીખ ૧૬.૧૧.૧૯૯૩ થી ૧૬.૧૧.૧૯૯૫ સુધીના બે વર્ષના સમયગાળા માટે દંડ તરીકે અપીલકર્તાને હેડ કોન્સ્ટેબલના પદ પરથી ઉતારીને કોન્સ્ટેબલના પદ પર રિવર્ટ કર્યા. સદર શિક્ષા લાદવા સામે વ્યથિત થઈને, અપીલકર્તાએ વહીવટી ટ્રિબ્યુનલ સમક્ષ ઓ.એ. નં. ૮૭૫/૧૯૯૪ થી મૂળ અરજી દાખલ કરી, જેણે નાયબ પોલીસ મહાનિરીક્ષક અને પોલીસ મહાનિદેશક દ્વારા લાદવામાં આવેલી શિક્ષાની પુષ્ટિ કરી હતી.

૬. અપીલકર્તા દ્વારા ભારતીય બંધારણના અનુચ્છેદ ૨૨૭ હેઠળ રિટ પિટિશન દાખલ કરીને આ મામલો હાઈકોર્ટમાં લઈ જવામાં આવ્યો હતો. હાઈકોર્ટે અન્ય તમામ સત્તાવાળાઓ દ્વારા પસાર કરાયેલા હુકમોની પુષ્ટિ કરી હતી. વ્યથિત થઈને, અપીલકર્તાએ આ અદાલતમાં ઉપરોક્ત દીવાની અપીલ દાખલ કરી હતી.

૭. અમે ઉપરના ફકરામાં અપીલકર્તા સામે ઘડવામાં આવેલ આરોપ પહેલેથી જ ટાંક્યો છે. અપીલકર્તા દ્વારા રૂ. ૧૦૦૦ ની લાંચની માંગણી કરવા અથવા તે સ્વીકારવા સંબંધમાં કોઈ જ પુરાવો નથી. પ્રશ્નવાળા આરોપને સાબિત કરવા માટે કોઈ સંતોષકારક પુરાવો રજૂ કરવામાં આવ્યો ન હતો. આવા સંજોગોમાં, પોલીસ મહાનિદેશક દ્વારા તેમને હેડ કોન્સ્ટેબલના પદ પરથી કોન્સ્ટેબલના પદ પર ઉતારીને લાદવામાં આવેલી શિક્ષા કોઈપણ રીતે માન્ય રાખી શકાય નહીં. અમારા મતે, હાલનો કેસ પુરાવા વિનાનો (નો એવિડન્સ) કેસ છે. એ પણ રેકૉર્ડની બાબત છે કે અપીલકર્તાનો ૨૧ વર્ષનો કલંકરહિત સેવા રેકૉર્ડ હતો અને શિક્ષા લાદતી વખતે સત્તાવાળાઓ દ્વારા સદર પરિબળને પણ ધ્યાને લેવામાં આવ્યું નથી. તેથી, અમે અપીલકર્તા પર લાદવામાં આવેલી શિક્ષાને બાજુ પર રાખવામાં અને આ અપીલ મંજૂર કરવામાં કોઈ ખચકાટ અનુભવતા નથી. ઉપર જણાવેલ બે વર્ષનો સમયગાળો અપીલકર્તા હેડ કોન્સ્ટેબલ તરીકે ફરજ પર હતા તેમ ગણવામાં આવશે અને અપીલકર્તા સદર સમયગાળા માટે તમામ નાણાકીય લાભો માટે પણ હકદાર રહેશે.”

૨૩. હાલના કેસમાં પણ, અરજદાર સામે મૂકવામાં આવેલા આરોપો સાબિત કરવા માટે કોઈ સ્વતંત્ર સાક્ષીની તપાસ કરવામાં આવી નથી. સુપ્રીમ કોર્ટે યુનિયન ઓફ ઇન્ડિયા અને અન્ય વિરુદ્ધ જ્ઞાન ચંદ ચત્તર, (૨૦૦૯) ૧૨

એસ.સી.સી. ૭૮ ના કેસમાં ફરિયાદ – ૩૩, ૩૪ અને ૩૫ માં નીચે મુજબ તારણો

આપ્યા છે:

“૩૩. જે કેસમાં આરોપનામાની સાથે હકીકતોનું નિવેદન હોય અને આરોપનામામાં આરોપ ચોક્કસ ન હોય પરંતુ આરોપોના નિવેદન પરથી તદ્દન સ્પષ્ટ થતો હોય, તેવી સ્થિતિમાં બંને એક જ દસ્તાવેજ બનતા હોવાથી, આરોપ ચોક્કસ, નિર્ધારિત અને સ્પષ્ટ ન હોવાના કારણે તપાસ દૂષિત થઈ ગઈ હતી તેવું ન ઠરાવી શકાય (જુઓ સ્ટેટ ઓફ એ.પી. વિરુદ્ધ એસ. શ્રી રામા રાવ). આમ, જ્યાં કસૂરવારને ચોક્કસ અને નિર્ધારિત આરોપ આપ્યા વિના આરોપનામું બજાવવામાં આવે અને આરોપનામાની સાથે આરોપોનું કોઈ નિવેદન બજાવવામાં ન આવે, ત્યાં કુદરતી ન્યાયના સિદ્ધાંતોના ઉલ્લંઘનમાં તપાસ હાથ ધરવામાં આવી હોવાથી તપાસ દૂષિત ઠરે છે.

૩૪. સવાઈ સિંહ વિરુદ્ધ સ્ટેટ ઓફ રાજસ્થાનના કેસમાં આ અદાલતે ઠરાવ્યું હતું કે ખાતાકીય તપાસમાં પણ આરોપ સ્પષ્ટ, નિર્ધારિત અને ચોક્કસ હોવો જોઈએ કારણ કે કોઈપણ કસૂરવાર માટે અસ્પષ્ટ આરોપોનો સામનો કરવો મુશ્કેલ બને છે. રજૂ કરાયેલા પુરાવા ઉપરછણા (કામચલાઉ) ન હોવા જોઈએ, ભલે કસૂરવાર બચાવ ન કરે કે આરોપો અસ્પષ્ટ હોવાનો વિરોધ ન કરે, તે બાબત તપાસને દૂષિત થવાથી બચાવી શકતી નથી,

કારણ કે કાર્યવાહીમાં નિષ્પક્ષતા હોવી આવશ્યક છે, ખાસ કરીને પ્રતિકૂળ કે શિક્ષાત્મક પરિણામો ધરાવતા હુકમના સંબંધમાં.

૩૫. ઉપરોક્ત બાબતોને ધ્યાનમાં રાખીને, કાયદાનો સારાંશ આપી શકાય કે કોઈપણ વ્યક્તિ સામે કાનૂની જોગવાઈઓ અને કુદરતી ન્યાયના સિદ્ધાંતોનું ચુસ્ત પાલન કરીને તપાસ હાથ ધરવાની હોય છે. આરોપો ચોક્કસ, નિર્ધારિત અને આરોપોનો આધાર બનતી ઘટનાની વિગતો આપતા હોવા જોઈએ. અસ્પષ્ટ આરોપો પર કોઈ તપાસ ટકી શકતી નથી. તપાસ નિષ્પક્ષપણે, વસ્તુલક્ષી રીતે અને વ્યક્તિલક્ષી રીતે નહીં હાથ ધરવાની હોય છે. તારણ વિફૂત કે ગેરવાજબી ન હોવું જોઈએ, તેમજ તે અનુમાનો અને અટકળો પર આધારિત ન હોવું જોઈએ. સાબિતી અને શંકા વચ્ચે તફાવત છે. કસૂરવારના પક્ષે થયેલ દરેક કૃત્ય કે ચૂક ગેરવર્તણૂક બની શકતી નથી. સત્તાધિકારીએ ગેરવર્તણૂકને વ્યાખ્યાયિત કરતા કાયદાના સંદર્ભમાં હકીકતના તારણ પર પહોંચવા માટેના કારણો નોંધવા જોઈએ.”

૨૪. આમ, સુપ્રીમ કોર્ટે ઉપરોક્ત ચુકાદાઓમાં કાયદો પ્રસ્થાપિત કર્યો છે કે તપાસ અધિકારીએ નિષ્પક્ષપણે વર્તવું પડશે અને તપાસ નિષ્પક્ષપણે, વસ્તુલક્ષી રીતે અને વ્યક્તિલક્ષી રીતે નહીં હાથ ધરવાની રહેશે. તારણ વિફૂત કે ગેરવાજબી ન હોવું જોઈએ તેમજ તે અનુમાનો અને અટકળો પર આધારિત ન હોવું જોઈએ.

૨૫. સુપ્રીમ કોર્ટે વધુમાં અવલોકન કર્યું છે કે રજૂ કરાયેલા પુરાવા ઉપરછદ્ધા ન હોવા જોઈએ, ભલે કસૂરવાર બચાવ ન કરે કે આરોપો અસ્પષ્ટ હોવાનો વિરોધ ન કરે. તે બાબત તપાસને દૂષિત થવાથી બચાવી શકતી નથી, કારણ કે કાર્યવાહીમાં નિષ્પક્ષતા હોવી આવશ્યક છે, ખાસ કરીને પ્રતિકૂળ કે શિક્ષાત્મક પરિણામો ધરાવતા હુકમના સંબંધમાં.

૨૬. જીપીએસસીની સલાહની નકલ અગાઉથી પૂરી ન પાડવા અંગે અરજદારના વિદ્વાન વકીલ દ્વારા ઉઠાવવામાં આવેલી દલીલના સંબંધમાં, આ અદાલત દ્વારા સ્પેશિયલ સિવિલ અપિલકેશન નં. ૪૯૯૯/૨૦૧૦ માં તારીખ ૨૬.૦૯.૨૦૧૭ ના ચુકાદા મારફતે ફકરા — ૨૦, ૨૧, ૨૨, ૨૩ અને ૨૪ માં કરવામાં આવેલા અવલોકનો, જે હાલના કેસ માટે સુસંગત છે, તે નીચે મુજબ પુનઃ રજૂ કરવામાં આવે છે:

“૨૦. જીપીએસસીની સલાહ પૂરી ન પાડવા અંગે વિદ્વાન વકીલ શ્રી પુજારા દ્વારા ઉઠાવવામાં આવેલી દલીલના સંબંધમાં ગુજરાત સિવિલ સર્વિસીસ (શિસ્ત અને અપીલ) નિયમો, ૧૯૭૧ ના નિયમ ૧૦(૩) ને પુનઃ રજૂ કરવો પ્રસ્તુત રહેશે:

“૧૦ (૩) જો શિસ્ત સત્તાધિકારી આરોપના તમામ અથવા કોઈપણ આરોપ પરના પોતાના તારણોને ધ્યાને રાખીને એવા અભિપ્રાય પર પહોંચે કે નિયમ ૬ ના ૫ આર્ટિકલ (૧) થી (૩) માં નિર્દિષ્ટ કોઈપણ શિક્ષા

સરકારી કર્મચારી પર લાદવી જોઈએ, તો તે નિયમ ૧૧ માં સમાવિષ્ટ કોઈપણ બાબત હોવા છતાં આવી શિક્ષા લાદતો હુકમ કરશે:

પરંતુ શરત એ છે કે દરેક કેસમાં જ્યાં કમિશન (આયોગ) ની સલાહ લેવી જરૂરી હોય, ત્યાં તપાસનો રેકૉર્ડ શિસ્ત સત્તાધિકારી દ્વારા કમિશનને તેની સલાહ માટે મોકલવામાં આવશે અને સરકારી કર્મચારી પર કોઈપણ શિક્ષા લાદતો કોઈપણ હુકમ કરતાં પહેલાં આવી સલાહ ધ્યાનમાં લેવામાં આવશે.”

૨૧. નિયમો સલાહ મેળવવા માટે જાહેર સેવા આયોગની સલાહ લેવાનું સ્પષ્ટ કરે છે અને સરકારી કર્મચારી પર કોઈપણ શિક્ષા લાદતો કોઈપણ હુકમ કરતાં પહેલાં આવી સલાહ ધ્યાનમાં લેવામાં આવશે.

૨૨. સુપ્રીમ કોર્ટે યુનિયન ઓફ ઇન્ડિયા અને અન્ય વિરુદ્ધ એસ.કે. કપૂર, ૨૦૧૧ (જ) એસ.સી.સી. ૫૮૮ ના કેસમાં આપેલા ચુકાદામાં આ પ્રમાણે ઠરાવ્યું છે:

“ઉપરોક્ત નિર્ણયમાં, ફકરા ૨૫ માં એવું અવલોકન કરવામાં આવ્યું છે કે 'ભારતીય બંધારણના અનુચ્છેદ ૩૨૦(૩)(સી) ની જોગવાઈઓ ફરજિયાત નથી'. મારો એવો અભિપ્રાય છે કે જોકે અનુચ્છેદ ૩૨૦(૩)(સી) ફરજિયાત નથી, તેમ છતાં જો સત્તાવાળાઓ સંઘ જાહેર સેવા આયોગની સલાહ લે છે અને શિસ્ત વિષયક પગલાં લેવા માટે આયોગના અહેવાલ પર આધાર

રાખે છે, તો કુદરતી ન્યાયના સિદ્ધાંતો માંગ કરે છે કે સંબંધિત કર્મચારીને અહેવાલની નકલ અગાઉથી પૂરી પાડવી જોઈએ જેથી તેમને રદિયો આપવાની તક મળી શકે.”

૨૩. સુપ્રીમ કોર્ટે યુનિયન ઓફ ઈન્ડિયા વિરુદ્ધ આર.પી. સિંહ, એ.આઈ.આર. ૨૦૧૪ એસ.સી. ૨૫૪૧ ના નિર્ણયમાં મેનેજિંગ ડિરેક્ટર, ઈસીઆઈએલ હૈદરાબાદ (ઉપર મુજબ) અને એસ.કે. કપૂર (ઉપર મુજબ) ના નિર્ણયોને ધ્યાને લીધા પછી આ પ્રમાણે અવલોકન કર્યું છે:

“જેમ કે અમે ઉપરોક્ત નિર્ણયનો વિગતવાર સંદર્ભ આપ્યો છે કારણ કે અમને જણાયું છે કે સદર કેસમાં બંધારણીય બેંચ દ્વારા એવો અભિપ્રાય આપવામાં આવ્યો છે કે તપાસ અહેવાલ પૂરો ન પાડવો એ કુદરતી ન્યાયના સિદ્ધાંતનો ભંગ છે. યુપીએસસીની સલાહ, કહેવાની જરૂર નથી કે, જ્યારે કસૂરવાર અધિકારી સામે સામગ્રી તરીકે ઉપયોગમાં લેવાય, ત્યારે તે અગાઉથી પૂરી પાડવી જોઈએ.”

૨૪. પૂર્વોક્ત કેસોમાં સુપ્રીમ કોર્ટ દ્વારા સ્પષ્ટ કરાયેલા કાયદા અનુસાર, કુદરતી ન્યાયના સિદ્ધાંતોના પાલનમાં જીપીએસસીની સલાહની નકલ પૂરી પાડવી પણ જરૂરી છે. જ્યારે નિયમો શિક્ષા લાદતા પહેલા જીપીએસસીના અહેવાલને ધ્યાને લેવાની જોગવાઈ કરે છે, ત્યારે કસૂરવારને તે પૂરી પાડવી એ નિયમના અભિન્ન અંગ તરીકે વાંચવું પડશે કારણ કે તે પૂરી ન પાડવાથી કુદરતી ન્યાયના સિદ્ધાંતોનું ઉલ્લંઘન થશે.

કુદરતી ન્યાયના સિદ્ધાંતોની આવશ્યકતા એ છે કે શિક્ષા લાદવાના નિષ્કર્ષ પર પહોંચવા માટે શિસ્ત સત્તાધિકારી દ્વારા જે કંઈ પણ આધાર રાખવામાં આવે છે અને ધ્યાને લેવામાં આવે છે, તેની નકલ કસૂરવારને પૂરી પાડવી જરૂરી છે જેથી તેઓ તેના પર પોતાની ટિપ્પણીઓ રજૂ કરી શકે. આમ, જીપીએસસીની સલાહ પૂરી ન પાડવાના પરિણામે વાદગ્રસ્ત હુકમ રદબાતલ અને બાતલ ઠરાવવાને પાત્ર છે. વિદ્વાન મદદનીશ સરકારી વકીલ દ્વારા ધરમપાલ સત્યપાલ લિમિટેડ વિરુદ્ધ ડેપ્યુટી કમિશનર ઓફ સેન્ટ્રલ એક્સાઈઝ, ગુવાહાટી અને અન્ય, (૨૦૧૫) ૮ એસ.સી.સી. ૫૧૮ ના કેસમાં સુપ્રીમ કોર્ટ દ્વારા આપવામાં આવેલા ચુકાદા પર મૂકવામાં આવેલો આધાર ઉપરોક્ત ચુકાદાઓના પ્રકાશમાં લાગુ પડશે નહીં.”

૨૭. ઉપરોક્ત અવલોકનો અને ચર્ચા ફક્ત એ જ નિર્દેશ કરશે કે તપાસ અધિકારીએ ગુજરાત સિવિલ સર્વિસીસ (શિસ્ત અને વર્તણૂક) નિયમો, ૧૯૭૧ ના નિયમ-૯ ના ઘોર ઉલ્લંઘનમાં ખાતાકીય તપાસ હાથ ધરી છે.

૨૮. બાબતના આ ડ્રજિકોણથી, તારીખ ૦૩.૦૩.૨૦૧૦ નો વાદગ્રસ્ત હુકમ આથી રદબાતલ અને બાતલ ઠરાવવામાં આવે છે. આ અદાલત દ્વારા અગાઉના ફકરામાં અવલોકન કર્યા મુજબ, અરજદારે ૩૭ વર્ષની કલંકરહિત સેવા આપી હતી અને નોકરીમાંથી દૂર કરવામાં આવ્યા તે પહેલાં તેઓ વ્યવિવૃત્તિની વય પ્રાપ્ત થતાં તારીખ ૩૧.૦૮.૨૦૧૦ ના રોજ ટૂંક સમયમાં નિવૃત્ત થવાના હતા.

નિઃશંકપણે, અરજદારની સમગ્ર ૩૭ વર્ષની કલંકરહિત સેવાને ભૂંસી નાખીને તેમને નોકરીમાંથી દૂર કરવાનો શિક્ષાનો વાદગ્રસ્ત હુકમ ગેરવર્તણૂકના પ્રમાણમાં અપ્રમાણસર કહી શકાય.

૨૯. તદનુસાર, સામાવાળા સત્તાધિકારીને આજથી ત્રણ મહિનાના સમયગાળામાં અરજદારને તમામ નિવૃત્તિ લાભો ચૂકવવા અને તે સંદર્ભે યોગ્ય હુકમ પસાર કરવાનો આથી નિર્દેશ આપવામાં આવે છે. નોકરીમાંથી દૂર કરવાના વાદગ્રસ્ત હુકમની તારીખથી વચનિવૃત્તિ સુધીના સમયગાળાને પેન્શન અને અન્ય લાભોની ગણતરીના હેતુ માટે કાલ્પનિક (નોશનલ) તરીકે ગણવાનો નિર્દેશ આપવામાં આવે છે.

૩૦. ઉપરોક્ત અવલોકનો અને નિર્દેશો સાથે, હાલની પિટિશન મંજૂર કરવામાં આવે છે. ઉપરોક્ત હદ સુધી રુલ પૂર્ણ કરવામાં આવે છે (એબ્સોલ્યુટ કરવામાં આવે છે).

(એ.એસ. સુપેરિયા, ન્યાયમૂર્તિ)

This judgment has been translated using an AI-assisted translation tool.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.